

**Ochranné prostředky na dřevo - Stanovení
relativní účinnosti ochranného prostředku
na dřevo pro použití pod nátěry a mimo styk
se zemí - Polní zkouška: Metoda L-spoje**

ČSN
EN 330
49 0680

Wood preservatives - Determination of the relative protective effectiveness of a wood preservative for use under a coating and exposed out-of-ground contact - Field test: L-joint method

Produits de préservation du bois - Détermination de l'efficacité protectrice d'un produit de préservation du bois pour emploi sous un revêtement et hors de contact avec le sol - Essai de champ: méthode avec un assemblage en L

Holzschutzmittel - Bestimmung der relativen Wirksamkeit eines Holzschutzmittels zur Anwendung unter einem Anstrich und ohne Erdkontakt - Freilandprüfung: L-Verbindungsmethode

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 330:2014. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 330:2014. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 330 (49 0680) z ledna 1996.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Změny proti předchozí normě jsou uvedeny v Předmluvě.

Informace o citovaných dokumentech

EN 1001-2 zavedena v ČSN EN 1001-2 (49 0001) Trvanlivost dřeva a materiálů na bázi dřeva - Terminologie - Část 2: Slovník

EN 335 zavedena v ČSN EN 335 (49 0080) Trvanlivost dřeva a materiálů na bázi dřeva - Třídy použití:

definice, aplikace na rostlé dřevo a na výrobky na bázi dřeva

Souvisící ČSN

ČSN EN 212 (49 0687) Ochranné prostředky na dřevo – Návod na odběr a přípravu vzorků ochranných prostředků na dřevo a zkušebních těles z ošetřeného dřeva k analýze

ČSN EN 152 (49 0661) Ochranné prostředky na dřevo – Stanovení preventivní účinnosti ochranného ošetření proti houbám způsobujícím zamodrávání zpracovaného dřeva – Laboratorní metoda

ČSN EN 252 (49 0692) Postup zkoušek pro zjišťování relativní účinnosti ochranného prostředku na dřevo ve styku se zemí ve volné přírodě

ČSN EN ISO 2808:2007 (67 3061) Nátěrové hmoty – Stanovení tloušťky nátěru

Vypracování normy

Zpracovatel: Ing. Josef Mikšátko, CSc., IČ 13158589

Technická normalizační komise: TNK 135 Dřevo a výrobky na bázi dřeva

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Jan Šuser

EVROPSKÁ NORMA EN 330

EUROPEAN STANDARD

NORME EUROPÉENNE

EUROPÄISCHE NORM Listopad 2014

ICS 71.100.50 Nahrazuje EN 330:1993

Ochranné prostředky na dřevo – Stanovení relativní účinnosti ochranného prostředku na dřevo pro použití pod nátěry a mimo styk se zemí – Polní zkouška: Metoda L-spoje

Wood preservatives – Determination of the relative protective effectiveness of a wood preservative for use under a coating and exposed out-of-ground contact –
Field test: L-joint method

Produits de préservation du bois – Détermination de l'efficacité protectrice d'un produit de préservation du bois pour emploi sous un revêtement et hors de contact avec le sol – Essai de champ: méthode avec un assemblage en L

Holzschutzmittel – Bestimmung der relativen Wirksamkeit eines Holzschutzmittels zur Anwendung unter einem Anstrich und ohne Erdkontakt – Freilandprüfung: L-Verbindungsmethode

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2014-08-30.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a biblio-

grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

**Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung**

Řídící centrum CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2014 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky Ref. č.
EN 330:2014 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Obsah

Strana

Předmuva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Citované dokumenty 7

3 Termíny a definice 7

4 Podstata zkoušky 7

5 Materiály 7

5.1 Utěšňovací tmely pro čelní plochy dřeva 7

5.2 Referenční nátěr 8

5.3 Referenční prostředek 8

5.4 Dřevěná zkušební tělesa 8

6 Zařízení 10

6.1 Pořezové zařízení 10

6.2 Klimatizační místnost 10

6.3 Zařízení na ošetření 10

6.4 Váhy 10

6.5 Ochranné pracovní prostředky a pracovní oděv 10

6.6 Štítky 10

6.7 Zkušební stanoviště 10

6.8 Povětrnostní stojany 10

7 Vzorkování 11

8 Ošetření a manipulace se zkušebními L-spoji 11

8.1 Obecně 11

8.2 Zatmelení koncových ploch 11

8.3 Postup ošetření 12

8.4 Příjem prostředku 12

8.5 Manipulace s L-spoji po ošetření 12

9 Referenční L-spoje 13

10 Neošetřené kontrolní L-spoje 13

11 Expoziční zkušební stanoviště 13

11.1 Počet zkušebních stanovišť 13

11.2 Instalace L-spojů na zkušebním stanovišti 13

12 Kontroly 13

12.1 L-spoje pro nedestruktivní kontrolu 13

12.2 L-spoje pro destruktivní kontrolu 14

13 Hodnocení 15

13.1 Obecně 15

13.2 Hodnocení napadení 15

14 Doba trvání zkoušky 16

15 Platnost zkoušky 16

16 Zkušební protokol 16

Příloha A (informativní) Blokové schéma pro přípravu a expozici L-spojů pro zkoušku 17

Příloha B (informativní) Informace o metodách ošetření a alternativně použitelných referenčních prostředků a materiálů 18

Příloha C (informativní) Příklad zkušebního protokolu 20

Příloha D (informativní) Ochrana životního prostředí a zdraví a bezpečnost práce v chemické/biologické laboratoři 22

Bibliografie 23

Předmluva

Tento dokument (EN 330:2014) vypracovala technická komise CEN/TC 38 *Trvanlivost dřeva a materiálů na bázi dřeva*, jejíž sekretariát zajišťuje AFNOR.

Této evropské normě je nutno nejpozději do května 2015 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do května 2015.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN 330:1993.

Významné technické rozdíly mezi tímto vydáním a EN 330:1993 jsou tyto;

- v předmětu normy se zdůrazňuje, že účinnost se hodnotí ve vztahu k referenčnímu prostředku;
- bylo modifikováno hodnotící schéma pro stupeň poškození v Tabulce 1;
- byla změněna ustanovení pro trvání zkoušky (kapitola 14) a pro platnost zkoušky (kapitola 15);
- v Příloze B byl doplněn odkaz, že v tomto dokumentu zavedený referenční prostředek^{NP1} smí být použit podle Regulace biocidních výrobků (Regulation (EU) No. 528/2012) jen pro výzkumné účely;
- byla doplněna Příloha D Ochrana životního prostředí a zdraví a bezpečnost práce v chemické/biologické laboratoři.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Úvod

Tato evropská norma stanovuje zkušební metodu pro prostředky určené k použití na dřevo opatřené nátěrem, které mají být vystaveny povětrnosti mimo styk se zemí (viz třída použití 3, EN 335).

Hlavním účelem metody je vyhodnocení relativní účinnosti prostředku naneseného postupem odpovídajícím praxi na spojovaná zkušební tělesa z bělového dřeva borovice lesní (*Pinus sylvestris* (L)).

Účinnost se hodnotí ve vztahu k referenčnímu prostředku.

Metoda se zabývá ochranou proti napadení celou řadou mikroorganismů v přírodních podmínkách, včetně dřevokazných hub Basidiomycetes způsobujících hnilobu dřeva. Přihlíží se rovněž k vlivu povětrnosti (světlo, déšť a teplo) na účinnost prostředku pod nátěrem.

Metoda neurychluje napadení (viz poznámka), nicméně dochází k porušení a selhání nátěru hned na

začátku zkoušky, ještě dřív, než na špatně navrženém a špatně udržovaném truhlářském výrobku, vystaveném stejným podmínkám.

Metoda může být použita při vhodně obměněném postupu pro ostatní účely, včetně hodnocení účinnosti zkoušeného prostředku:

- při ochraně jiných druhů dřev;
- u různých druhů povrchové úpravy.

Protože L-spoje jsou po dobu zkoušky vystaveny přírodním venkovním podmínkám, lze očekávat odchylky zkušebních podmínek. Rozdíly v klimatu, zvláště déšť, nevyhnutelně ovlivňují intenzitu vývoje dřevokazných hub. Přesto se porovnáním výsledků, získaných u zkoušeného prostředku s výsledky získanými u referenčního prostředku a s výsledky získanými u neošetřených L-spojů může vyhodnotit relativní účinnost zkoušeného prostředku.

POZNÁMKA Nátěr slouží jako představa praktického použití, ačkoli jsou zkušební tělesa špatně udržována a navržena s cílem urychlit zkoušku.

1 Předmět normy

Tato evropská norma určuje metodu pro stanovení účinku prostředku proti napadení houbami, aplikovaného na dřevo, které se pak s následným nátěrem vystaví povětrnosti bez kontaktu se zemí. Účinnost je hodnocena ve vztahu k referenčnímu prostředku.

Tato metoda je použitelná pro zkoušení obchodních nebo nově vyvíjených prostředků, které se používají s postupy vhodnými pro obchodní praxi na netrvanlivé dřevo a následně překrytými specifikovaným nátěrovým systémem. Tato metoda je použitelná pro výrobky a postupy, které se používají jednotlivě nebo v kombinaci, k prevenci vzniku hniloby dřeva.

Postup je rovněž použitelný pro průmyslové nátěrové systémy, které také obsahují složky na ochranu dřeva.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.